

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

IV. ÚS 170/2023-26

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miroslava Duriša (sudca spravodajca) a zo sudcov Ladislava Duditša a Libora Duľu v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], Kanada, zastúpeného advokátom JUDr. Ladislavom Törökom, Šafárikova 8, Rožňava, proti postupu Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C 41/1999 (v súčasnosti konanie Mestského súdu Bratislava IV sp. zn. B1-10 C 41/1999) takto

r o z h o d o l :

1. Postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C 41/1999 **b o l i p o r u š e n é** základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.
2. Sťažovateľovi **p r i z n á v a** primerané finančné zadosťučinenie v sume **15 000 eur**, ktoré **j e** mu Mestský súd Bratislava IV **p o v i n n ý** zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
3. Mestský súd Bratislava IV **j e p o v i n n ý** nahradiť sťažovateľovi trovy konania v sume **530,86 eur** a zaplatiť ich právnomu zástupcovi sťažovateľa do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
4. Vo zvyšnej časti ústavnej sťažnosti **n e v y h o v u j e**.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ označený v záhlaví tohto uznesenia sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 2. januára 2023 domáha vyslovenia porušenia základného práva na prerokovanie veci bez

zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bratislava I (ďalej aj „okresný súd“ alebo „súd prvej inštancie“) v konaní vedenom týmto súdom pod pôvodnou sp. zn. 10 C 41/1999. Sťažovateľ navrhuje priznanie primeraného finančného zadostučinenia v sume 24 000 eur, ako aj náhradu trov konania.

2. Aplikáciou § 18n ods. 2 písm. d) zákona č. 371/2004 Z. z. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky a o zmene zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov prešiel od 1. júna 2023 výkon súdnictva v označenej veci na Mestský súd Bratislava IV (ďalej len „mestský súd“). Vzhľadom na uvedené sa skutočnosť prechodu výkonu súdnictva premietla v zmene spisovej značky a označení súdu tak, ako to je uvedené v záhlaví tohto nálezu.

3. Z ústavnej sťažnosti, príloh k nej priložených, ako aj vlastných zistení vyplývajúcich z veci vedenej pod sp. zn. I. ÚS 7/2022, v ktorej ústavný súd rozhodoval vo veci zbytočných prietahov v napadnutom konaní na podklade ústavnej sťažnosti žalovanej, ústavný súd zistil, že sťažovateľ bol žalobcom v napadnutom konaní vo veci určenia neplatnosti kúpnej zmluvy uzavretej medzi [REDAKOVANÉ] (právna predchodkyňa sťažovateľa) a žalovanou [REDAKOVANÉ], alternatívne vo veci určenia, že nehnuteľnosti presne špecifikované v žalobe patria do dedičstva po právnej predchodkyňi sťažovateľa. Právna predchodkyňa sťažovateľa podala žalobu na okresnom súde 5. októbra 1999.

4. Okresný súd vo veci rozhodol rozsudkom č. k. 10 C 41/1999-97 zo 6. februára 2002, ktorým žalobe vyhovel. O odvolaní proti rozsudku okresného súdu zo 6. februára 2002 rozhodol Krajský súd v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) uznesením č. k. 9 Co 347/02-151 z 19. júna 2003, ktorým rozhodnutie súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

5. Právna predchodkyňa sťažovateľa zomrela v priebehu napadnutého konania 3. septembra 2006. Sťažovateľ okresnému súdu 4. septembra 2009 oznámil, že ako pozostalý manžel pôvodnej žalobkyne prichádza do úvahy ako jej právny nástupca. Okresný súd následne preskúmal, či sťažovateľ je právnym nástupcom pôvodnej žalobkyne, ktorá zomrela, a so sťažovateľom konal bez vydania uznesenia o pokračovaní v napadnutom konaní.

6. Uznesením okresného súdu č. k. 10 C 41/1999-507 z 12. mája 2015 okresný súd pripustil zmenu petitu návrhu na začatie konania z 5. októbra 1999, v súlade s ktorou sa predmetom napadnutého konania stalo určenie, že kúpna zmluva z 27. júna 1975 uzavretá medzi pôvodnou žalobkyňou a žalovanou, ktorej predmetom bol predaj nehnuteľností presne špecifikovaných v žalobe, je neplatná, ako aj určenie, že nehnuteľnosti presne špecifikované v žalobe patria do dedičstva po pôvodnej žalobkyňi.

7. Okresný súd rozsudkom č. k. 10 C 41/1999-777 zo 6. apríla 2022 určil, že kúpna zmluva z 27. júna 1975 je neplatná (výrok I), a rozhodol o tom, že nehnuteľnosti presne špecifikované v žalobe patria do dedičstva po nebohej pôvodnej žalobkyňi (výrok II), a sťažovateľovi proti žalovanej priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % (výrok III).

8. Žalovaná podala proti rozsudku okresného súdu zo 6. apríla 2022 odvolanie. Po uskutočnení potrebných procesných úkonov súdom prvej inštancie bol spis predložený krajskému súdu

na rozhodnutie o odvolaní 11. augusta 2022, pričom o odvolaní krajský súd rozhodol rozsudkom č. k. 7 Co 93/2022 z 29. marca 2023 tak, že rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku I zmenil tak, že žalobu zamietol, a vo výroku II potvrdil. Krajský súd zároveň rozhodol, že žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov konania. Rozsudok súdu prvej inštancie v spojení s rozsudkom odvolacieho súdu nadobudli právoplatnosť 27. apríla 2023.

9. Žalovaná podala ústavnému súdu 6. decembra 2021 ústavnú sťažnosť, ktorou namietala porušenie svojich práv zaručených čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v napadnutom konaní. Ústavný súd nálezom č. k. I. ÚS 7/2022-38 z 2. júna 2022 vyslovil porušenie označených práv žalovanej zaručených čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v napadnutom konaní, pričom okresnému súdu prikázal v napadnutom konaní konať bez zbytočných prietáhov a žalovanej priznal primerané finančné zadosťučinenie v sume 15 000 eur, ako aj náhradu trov konania.

10. Ústavný súd uznesením č. k. IV. ÚS 170/2023 z 21. marca 2023 prijal ústavnú sťažnosť sťažovateľa na ďalšie konanie v celom rozsahu.

II.

Argumentácia sťažovateľa

11. Podstatou argumentácie sťažovateľa je existencia zbytočných prietáhov v napadnutom konaní vedenom súdom prvej inštancie. Sťažovateľ argumentuje, že ani meritórne rozhodnutie vo veci nie je spôsobilé zhojiť porušenie jeho práva na prejednanie veci v primeranej lehote, a to z dôvodu extrémnej dĺžky napadnutého konania, ktoré od podania žaloby dosiaľ trvá 24 rokov, pričom stále nie je právoplatne ukončené.

12. Neefektívnosť postupu okresného súdu vyvoláva u sťažovateľa právnu neistotu, zúfalosť a finančné ťažkosti. Sťažovateľ nemôže vo vzťahu k predmetným nehnuteľnostiam uplatňovať svoje vlastnícke oprávnenie. Navyše svojou nečinnosťou žalovaná dopustila, aby si na spornom pozemku postavila stavbu tretia osoba, čo v prípade rozhodnutia v prospech sťažovateľa vyvoláva obavy z potreby vedenia ďalšieho súdneho konania týkajúceho sa odstránenia stavby.

13. Neustály stres a neistota súvisiace s vedením napadnutého konania sa podpísali na zdraví sťažovateľa, ako aj jeho právnej predchodkyne, ktorá sa rozhodnutia vo veci ani nedožila. Pre sťažovateľa ako občana Maďarskej republiky dlhodobo žijúceho v Kanade a neovládajúceho slovenčinu a právne reálie je nepochopiteľné, ako sa môže pomerne jednoduchý spor viesť po dobu viac ako 24 rokov.

14. Podľa sťažovateľa okresný súd nepostupoval bez zbytočných prietáhov, účelne a efektívne. Vec pritom nie je skutkovo a ani právne zložitá, aby odôvodňovala celkovú dĺžku napadnutého konania 24 rokov.

15. Sťažovateľ navrhuje priznanie primeraného finančného zadosťučinenia v sume 24 000 eur, t. j. za každý rok konania v sume 1 000 eur. Sťažovateľ poukazuje na osobitosť svojej situácie, keď ako dedič po pôvodnej žalobkyni nemôže s predmetnými nehnuteľnosťami, ktoré patria do dedičstva po jeho nebohej manželke, nakladať. Sťažovateľ nežiada, aby ústavný súd uložil okresnému súdu povinnosť konať, a to z dôvodu, že medzičasom už meritórne rozhodol.

III.

Vyjadrenie súdu prvej inštancie a replika sťažovateľa

16. Po prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie bola okresnému súdu 22. marca 2023 doručená výzva č. k. IV. ÚS 170/2023-19 na vyjadrenie sa k prijatej ústavnej sťažnosti. Na predmetnú výzvu reagoval predseda okresného súdu prípisom č. k. 1SprV/216/2023 z 18. apríla 2023, ktorým požiadal o predĺženie lehoty na predloženie vyjadrenia do 5. mája 2023.

17. Ústavný súd na žiadosť predsedu okresného súdu reagoval prípisom z 25. apríla 2023, ktorým žiadosti predsedu okresného súdu vyhovel.

18. V dodatočne predĺženej lehote a ani do dňa rozhodovania ústavného súdu o ústavnej sťažnosti nebolo na výzvu ústavného súdu reagované.

19. Ústavný súd podľa § 58 ods. 3 prvej vety zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože na podklade ústavnej sťažnosti, zistení z predmetného spisu vzťahujúceho sa na napadnuté konania a vlastných zistení vyplývajúcich z konania vedeného ústavným súdom pod sp. zn. I. ÚS 7/2022 dospel k názoru, že od ústneho pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

IV.

Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti

20. Sťažovateľ podstatnou časťou argumentácie tvrdí, že zo strany súdu prvej inštancie konajúceho v jeho veci došlo k vzniku zbytočných prietahov. Namietá existenciu extrémnych prietahov.

21. Predmetom konania pred ústavným súdom je preto posúdenie, či postupom súdu prvej inštancie v napadnutom konaní došlo k porušeniu základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

22. Ústavný súd si pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov, ktoré je garantované v čl. 48 ods. 2 ústavy, osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (m. m. II. ÚS 55/98, I. ÚS 28/01, I. ÚS 132/03, I. ÚS 65/04).

23. Ústavný súd pri rozhodovaní o ústavných sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov, resp. práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu (IV. ÚS 221/04).

24. Priznanie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zakladá povinnosť súdu aj sudcu na organizovanie práce tak, aby sa toto právo objektívne realizovalo (m. m. II. ÚS 21/01, I. ÚS 251/05). Základnou povinnosťou súdu a sudcu je preto zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník (strana sporu) obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie. Táto povinnosť súdu a sudcu vychádza najmä zo zásady vyplývajúcej z čl. 17 a § 157 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“). V zmysle čl. 17 CSP „súd postupuje v konaní tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá, predchádza zbytočným prietahom, koná hospodárne a bez zbytočného a neprimeraného zaťažovania strán sporu a iných osôb“ a v zmysle § 157 ods. 1 CSP „súd postupuje v konaní tak, aby sa mohlo rozhodnúť rýchlo a hospodárne, spravidla na jedinom pojednávaní s prihliadnutím na povahu konania“.

25. K vzniku zbytočných prietáhov v konaní pred všeobecným súdom môže pritom dôjsť nielen jeho nečinnosťou, ale aj jeho neefektívnou, resp. nesústredenou činnosťou (m. m. IV. ÚS 22/02, IV. ÚS 380/08, III. ÚS 103/09, I. ÚS 7/2011).

26. Judikatúra ústavného súdu sa ustálila v tom, že otázka, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov, sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu, a to najmä podľa týchto troch základných kritérií: právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje, správanie účastníka súdneho konania (resp. strany v spore) a postup samotného súdu (napr. I. ÚS 41/02). V súlade s judikatúrou EŠLP ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (napr. I. ÚS 19/00, I. ÚS 54/02, II. ÚS 32/02).

27. V konkrétnom posudzovanom prípade sťažovateľa ústavný súd podľa už uvedených kritérií nepostupoval (m. m. I. ÚS 7/2022), a to vzhľadom na celkovú dĺžku napadnutého konania, ktorá ku dňu jeho právoplatného skončenia presahovala obdobie 23 rokov, čo nepochybne vedie k záveru o existencii extrémnych prietáhov v prejednávanej veci. Ani právne či skutkovo náročnejší spor nesmie trvať v právnom štáte takúto dlhú dobu, lebo dôveryhodnosť justície tak trpí zásadným spôsobom. Z ústavnoprávneho hľadiska je (už samo osebe) neakceptovateľné, aby konanie vo veci trvalo viac ako 23 rokov (m. m. IV. ÚS 160/03, IV. ÚS 19/04, IV. ÚS 134/2013). Takéto extrémne dlhé konanie zo strany všeobecného súdu *prima facie* odôvodňuje vyslovenie porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov a rovnako aj práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote vo vzťahu k strane, ktorá je subjektom takéhoto konania (m. m. I. ÚS 7/2022).

28. Ústavný súd vo vzťahu k postupu súdu prvej inštancie v napadnutom konaní preto konštatuje, že už zo samotnej dĺžky vedeného sporu (obdobie presahujúce 23 rokov) možno vyvodiť, že vo veci konajúci súd nerešpektoval zásadu rýchlosti a efektívnosti súdneho konania a spôsobil tak extrémne prietahy, čo je z ústavnoprávneho hľadiska neakceptovateľné (m. m. I. ÚS 7/2022).

29. Ústavný súd nemôže opomenúť aj nesústredenosť v postupe súdu prvej inštancie v časti jeho meritórneho rozhodovania. Okresný súd vo veci rozhodol rozsudkom č. k. 10 C 41/199-97 zo 6. februára 2002. Predmetný rozsudok napadnutý odvolaním bol uznesením krajského súdu č. k. 9 Co 347/02-151 z 19. júna 2003 zrušený a vec bola vrátená okresnému súdu na ďalšie konanie pre výrazné pochybenia konajúceho súdu vo vzťahu k vykonaným dôkazom a ich hodnoteniu (neuskutočnený výsluch žalobkyne, nevysporiadanie sa s listinnými dôkazmi predloženými žalovanou, pozn.). Nesústredenosť je obdobne badateľná aj pri rozhodovaní o návrhu sťažovateľa

na nariadenie neodkladného opatrenia (zákaz nakladania s nehnuteľnosťou, pozn.), keď uznesenie okresného súdu č. k. 10 C 41/1999-648 zo 6. novembra 2019 bolo krajským súdom zmenené tak, že nariadenie neodkladného opatrenia bolo zamietnuté. Hoci obdobie, počas ktorého sa súdny spis v tomto prípade nachádzal mimo dispozície okresného súdu (4 mesiace), nemožno považovať za vybočujúce z rámca primeranosti, nesústreďený postup okresného súdu v konečnom dôsledku opakovane predstavoval dôvod oddialenia konečného rozhodnutia sporu súdom prvej inštancie.

30. Od momentu vrátenia veci uznesením krajského súdu č. k. 9Co 347/02-151 z 19. júna 2003 a formulovania záväzného pokynu nadriadeným súdom, teda počas obdobia 20 rokov, nedokázal okresný súd dospieť k právoplatnému rozhodnutiu veci. Činnosť okresného súdu po smrti pôvodnej žalobkyne v roku 2006 bola dlhodobo zdecimovaná na procesné úkony dožiadania (napr. Veľvyslanectvo Slovenskej republiky v Kanade, Ústav pamäti národa) a zabezpečovania listinných dôkazov. Prejednanie veci na pojednávaníach od roku 2010 až do roku 2019 prebiehalo s časovými odstupmi jedného roka, viaceré z nich boli odročované na neurčito z dôvodu nemožnosti zabezpečenia dôkazu. Okresný súd najmä po účinnosti nového procesného kódexu (od 1. júla 2016, pozn.) mal pritom dôrazne uplatniť zásadu sudcovskej prospektívnej koncentrácie konania (§ 153 v spojení s § 470 ods. 1 a 2 CSP), čo by mu umožnilo vo veci oveľa rýchlejšie rozhodnúť (m. m. I. ÚS 7/2022).

31. Napriek tomu, že priebeh napadnutého konania bol v rokoch 2020 a 2021 nepochybne poznačený aj objektívnou skutočnosťou spojenou s pandemickou situáciou spôsobenou ochorením COVID-19 a naň nadväzujúcimi zákonnými obmedzeniami vydanými v záujme zamedzenia šírenia tohto ochorenia, toto obdobie vzal ústavný súd pri svojom rozhodovaní do úvahy iba okrajovo, pretože ak napadnuté konanie začalo v roku 1999, teda dávno pred vypuknutím pandémie, nie je namieste na túto situáciu osobitne poukazovať, lebo okresnému súdu nič nebránilo v tom, aby vo veci sťažovateľa rozhodol oveľa skôr (m. m. I. ÚS 7/2022).

32. Možno uzavrieť, že celková extrémna dĺžka trvania súdneho sporu vedeného súdom prvej inštancie výrazne vybočila z rámca požiadavky dosiahnutia konečného rozhodnutia vo veci v primeranej lehote a že ničím neospravedliteľným zdĺhavým postupom súdu prvej inštancie v napadnutom konaní došlo k extrémnym prieťahom, čím bolo nesporne zasiahnuté do ústavne zaručeného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 dohovoru. Na tomto závere ústavného súdu nič nemení ani skutočnosť, že v čase meritórneho rozhodovania o ústavnej sťažnosti už bola vec sťažovateľa právoplatne ukončená (bod 8 tohto nálezu).

33. S prihliadnutím na už uvádzané skutočnosti, berúc do úvahy extrémnu dĺžku napadnutého konania, ako aj nesústreďenú činnosť súdu prvej inštancie, ústavný súd konštatuje, že postupom okresného súdu v konaní pôvodne vedenom pod sp. zn. 10 C 41/1999 došlo k porušeniu základného práva sťažovateľa na konanie bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Ústavný súd preto vyslovil porušenie práv sťažovateľa zaručených čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v napadnutom konaní, a to s prihliadnutím na skutočnosť, že k porušeniu označených práv zaručených ústavou a dohovorom došlo v období pred prechodom výkonu súdnictva, keďže vec sťažovateľa bola právoplatne skončená 27. apríla 2023 (bod 1 výroku tohto nálezu).

34. Vzhľadom na skutočnosť právoplatného skončenia napadnutého konania bolo bez právneho dôvodu uložiť súdu prvej inštancie príkaz vo veci sťažovateľa konať bez zbytočných prietáhov.

V.

Primerané finančné zadost'učinenie

35. Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadost'učinenie.

36. Podľa § 123 ods. 2 zákona o ústavnom súde ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadost'učinenia, uvedie rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha. Z § 135 ods. 1 zákona o ústavnom súde vyplýva, že ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadost'učinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho zaplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

37. Cieľom primeraného finančného zadost'učinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany, nielen vyslovenie porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez porušovania základného práva (IV. ÚS 210/04).

38. Sťažovateľ sa domáha priznania primeraného finančného zadost'učinenia v sume 24 000 eur z dôvodov uvedených v časti II tohto nálezu (bod 15 tohto nálezu).

39. Pri rozhodovaní o primeranom finančnom zadost'učinení ústavný súd vychádza zo zásad spravodlivosti, z ktorých vychádza aj ESLP, ktorý spravodlivé finančné zadost'učinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu.

40. Už len pre úplnosť ústavný súd zdôrazňuje, že stanovenie sumy primeraného finančného zadost'učinenia sa spravuje pravidlami nemajúcimi charakter matematického vzorca, v ktorom by bola premennou výlučne len doba nečinnosti či suma za stanovenú dobu nečinnosti všeobecného súdu, ale špecifikami konkrétneho prejednávaneho prípadu (m. m. IV. ÚS 342/2020). Aj z uvedeného dôvodu preto na uplatnenie sumy primeraného finančného zadost'učinenia nemôže sám osebe obstať matematický vzorec uvádzaný sťažovateľom (bod 15 tohto nálezu).

41. Zohľadňujúc konkrétne okolnosti posudzovanej veci a prihliadajúc predovšetkým na extrémne prietahy v napadnutom konaní a berúc do úvahy aj judikatúru ESLP v obdobných veciach (rozsudky ESLP vo veci Martin Castro a iní proti Portugalsku z 10. 6. 2008, vo veci Engelhardt proti Slovenskej republike z 31. 8. 2018, séria rozsudkov vo veciach Apicella, Cocchiarella, Ernestina Zullo, Guisepe Mostacciuolo č. 1, Guisepe Mostacciuolo č. 2, Giuseppina a Orestina Procaccini, Musci a Riccardi Pizzati proti Taliansku z 10. 11. 2004), ale taktiež aj vlastnú judikatúru (I. ÚS 17/2011, III. ÚS 85/2019, III. ÚS 119/2019, III. ÚS 36/2020), ústavný súd priznal sťažovateľovi primerané finančné zadost'učinenie v sume 15 000 eur (bod 2 výroku tohto nálezu).

42. Vzhľadom na uvedené skutočnosti ústavný súd ústavnej sťažnosti v časti požadovanej sumy primeraného finančného zadost'učinenia prevyšujúcej sumu 15 000 eur nevyhovet tak, ako to je uvedené v bode 4 výroku tohto nálezu.

43. S prihliadnutím na uvedené preto ústavný súd rozhodol vo veci priznania primeraného finančného zadost'učinenia tak, ako to je uvedené v bodoch 2 a 4 výroku tohto nálezu. Priznané

primerané finančné zadost'učinenie je povinný zaplatiť mestský súd z dôvodu prechodu výkonu súdnictva v lehote do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

VI.

Trovy konania

44. Podľa § 73 ods. 1 zákona o ústavnom súde trovy konania pred ústavným súdom, ktoré vzniknú účastníkovi konania, uhrádza účastník konania.

45. Podľa § 73 ods. 3 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti nahradil inému účastníkovi konania alebo štátu trovy konania.

46. Sťažovateľ si uplatnil náhradu trov konania pred ústavným súdom, ktoré mu vznikli v súvislosti s jeho právnym zastupovaním právnym zástupcom.

47. Ústavný súd priznal sťažovateľovi náhradu trov konania v sume 530,86 eur v súlade s vyhláškou Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“), a to za 2 úkony právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia a písomné podanie ústavnej sťažnosti) podľa § 13a ods. 1 písm. a) a c) vyhlášky. Ústavný súd vychádzal zo základnej sadzby tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby v roku 2023 v sume 208,67 eur (1/6 výpočtového základu podľa § 11 ods. 3 vyhlášky), tiež zo sadzby za náhradu hotových výdavkov (režijný paušál) za každý úkon právnej služby v roku 2023 v sume 12,52 eur (1/100 výpočtového základu podľa § 16 ods. 3 vyhlášky). Celková suma náhrady trov konania tak predstavuje po jej navýšení o daň z pridanej hodnoty sumu 530,86 eur. Vzhľadom na uvedené ústavný súd vo veci náhrady trov konania sťažovateľa rozhodol tak, ako to je uvedené v bode 3 výroku tohto nálezu. Priznanú náhradu trov konania je mestský súd, na ktorého prešiel výkon súdnictva v danej veci, povinný zaplatiť na účet právneho zástupcu sťažovateľa (§ 62 zákona o ústavnom súde v spojení s § 263 ods. 1 CSP) v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

VII.

48. Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, treba pod právoplatnosťou nálezu uvedenou vo výroku tohto rozhodnutia rozumieť jeho doručenie účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 27. júna 2023

Miroslav Duriš
predseda senátu